

[\(//\)](#)

Inventaris

VASTGESTELD BOUWKUNDIG ERFGOED

Stadswoning

vastgesteld bouwkundig erfgoed van 20-06-2023 tot heden

ID: 137699 URI: <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/137699>

Besluiten

[Besluit tot vaststelling van de inventaris bouwkundig erfgoed in de provincie Oost-Vlaanderen](https://id.erfgoed.net/besluiten/15002) (<https://id.erfgoed.net/besluiten/15002>)

schrappingsbesluiten, vaststellingsbesluiten: 01-06-2023 ID: 15002

Rechtsgevolgen

i Meer informatie over de rechtsgevolgen van vaststellingen vind je op [onze website](https://www.onroerenderfgoed.be/juridische-gevolgen-van-een-vaststelling) (<https://www.onroerenderfgoed.be/juridische-gevolgen-van-een-vaststelling>).

Provincie

Oost-Vlaanderen

Gemeente

Geraardsbergen

Deelgemeente

Geraardsbergen

Straat

Collegestraat

Locatie

Collegestraat 13 (Geraardsbergen)

Nauwkeurigheid zone

Tot op 15m

Oppervlakte zone

142m²

Vaststelling van de inventaris bouwkundig erfgoed in de provincie Oost-Vlaanderen (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/gebeurtenissen/1074875>) (vaststellingen: van 01-04-2022 tot 20-06-2023)

Kenmerkgroep 1

Typologie: [hekken](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/185) (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/185>), [stadswoningen](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/409) (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/409>)

Datering: [19de eeuw](https://id.erfgoed.net/thesauri/dateringen/19) (<https://id.erfgoed.net/thesauri/dateringen/19>)

Beschrijving

Diephuis van drie verdiepingen onder een afgesnuit zadeldak, vroeger afgedekt met een tentdak.

Waarden

architecturale waarde

historische waarde

Aanduiding van Is de vaststelling van

Stadswoning

(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/8416>)

Collegestraat 13 (Geraardsbergen)

Diephuis van drie verdiepingen onder een afgesnuit zadeldak, vroeger afgedekt met een tentdak.

Andere relaties

Heeft als voorganger

Stadswoning

(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/53994>)

Collegestraat 13 (Geraardsbergen)

Je kan deze pagina citeren als:

INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2026: *Stadswoning* [online],

<https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/137699>

(<https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/137699>) (geraadpleegd op 23 maart 2026).

Beheerder fiche: **Agentschap Onroerend Erfgoed**

Contact

Heb je een vraag of opmerking over deze fiche? [Meld](#)

[het ons via het contactformulier \(/contact?](#)

[uri=https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/137699\)](https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/137699).

Onroerenderfgoed.be is een officiële website van de Vlaamse overheid

uitgegeven door het agentschap Onroerend Erfgoed
(<https://www.onroerenderfgoed.be/>)

Agentschap
Onroerend
Erfgoed

Privacyverklaring

(<https://www.onroerenderfgoed.be/privacyverklaring>)

Juridische informatie

(<https://www.onroerenderfgoed.be/juridische-informatie>)

[\(/\)](#)

Inventaris

ERFGOEDOBJECT

Sint-Catharinacollege

bouwkundig / landschappelijk element

ID: 8415 URI: <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/8415>

Juridische gevolgen

- is aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed Sint-Catharinacollege (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/137698>)
Deze vaststelling is geldig sinds 20-06-2023
- omvat de aanduiding als beschermd monument Sint-Catharinacollege: hoofdgebouw met binnenplaats, voortuin en afsluitingsmuur en voortuin kerk met ijzeren hekwerk (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/9377>)
Deze bescherming is geldig sinds 13-03-2013
- omvat de aanduiding als beschermd monument Sint-Catharinacollege: schip en koor Sint-Catharinakerk (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/9283>)
Deze bescherming is geldig sinds 12-06-1986
- omvat de aanduiding als beschermd monument Sint-Catharinacollege: toren en voorgevel Sint-Catharinakerk (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/9076>)
Deze bescherming is geldig sinds 05-03-1958
- is deel van de aanduiding als beschermd stads- of dorpsgezicht, intrinsiek Rijksmiddelbare school met omgeving (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/9235>)
Deze bescherming is geldig sinds 25-05-1981
- is aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed Miniemenklooster (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/52403>)
Deze vaststelling was geldig van 24-09-2009 tot 20-06-2023

Alternatieve namen

Bisschoppelijk College, Miniemenklooster

Provincie

Oost-Vlaanderen

Gemeente

Gemeente

Geraardsbergen

Deelgemeente

Geraardsbergen

Straat

Collegestraat, Wegvoeringstraat

Locatie

Collegestraat 11, Wegvoeringstraat 14 (Geraardsbergen)

Nauwkeurigheid zone

Tot op 15m

Oppervlakte zone

7 339m²

Bewaringstoestand

Bewaard

Erfgoedwaarde

Aanwezig

Typologie: [bomenrijen](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/1655) (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/1655>), [gebouwen voor secundair onderwijs](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/152) (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/152>), [gekandelaarde bomen](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/1609) (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/1609>), [hekken](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/185) (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/185>), [kloosterkerken](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/242) (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/242>), [kloosters](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/243) (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/243>), [kloostertuinen](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/1904) (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/1904>), [omheiningsmuren](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/317) (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/317>)

Datering: [eerste helft 19de eeuw](https://id.erfgoed.net/thesauri/dateringen/1061) (<https://id.erfgoed.net/thesauri/dateringen/1061>), [na WO II](https://id.erfgoed.net/thesauri/dateringen/1073) (<https://id.erfgoed.net/thesauri/dateringen/1073>), [tweede kwart 17de eeuw](https://id.erfgoed.net/thesauri/dateringen/1051) (<https://id.erfgoed.net/thesauri/dateringen/1051>), [vierde kwart 19de eeuw](https://id.erfgoed.net/thesauri/dateringen/1066) (<https://id.erfgoed.net/thesauri/dateringen/1066>), [voor WO I](https://id.erfgoed.net/thesauri/dateringen/1068) (<https://id.erfgoed.net/thesauri/dateringen/1068>)

Stijl: [barok](https://id.erfgoed.net/thesauri/stijlen_en_culturen/7) (https://id.erfgoed.net/thesauri/stijlen_en_culturen/7), [neogotiek](https://id.erfgoed.net/thesauri/stijlen_en_culturen/13) (https://id.erfgoed.net/thesauri/stijlen_en_culturen/13)

Soort: [Tilia](https://id.erfgoed.net/thesauri/soorten/471) (<https://id.erfgoed.net/thesauri/soorten/471>)

[Beerlandt, Germain](https://inventaris.onroerenderfgoed.be/personen/6471) (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/personen/6471>) (Ontwerper)

[Bert-de l'Arbre, Louis Benjamin](https://inventaris.onroerenderfgoed.be/personen/307) (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/personen/307>) (Ontwerper)

[De Boom, Hilaire](https://inventaris.onroerenderfgoed.be/personen/1047) (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/personen/1047>) (Ontwerper)

Inventarisatie bouwkundig erfgoed Geraardsbergen

(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/gebeurtenissen/955>) (geografische inventarisatie: van 01-01-1975 tot 31-12-1978)

Project beschermingsdatabank 2013-2016

(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/gebeurtenissen/1028>) (beschermingen: van 01-01-2013 tot 30-06-2016)

Thema: Historische tuinen en parken (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/themas/146>)

Beschrijving

In het voormalige miniemenklooster werd in 1823 het koninklijk stadscollege ondergebracht, later het Bisschoppelijk College of Sint-Catharinacollege. In 1885 werden de bestaande kloostergebouwen verbouwd in neogotische stijl.

Historiek

Het Sint-Catharinacollege in Geraardsbergen is het oudste bisschoppelijk college van het bisdom Gent, opgericht in 1850, in de plaats van het stadscollege, de Latijnse school, gesticht onder koning Willem I en ingericht in 1823 in het oude leegstaande miniemenklooster in de huidige Collegestraat. De orde van de miniemen, gesticht in de 15de eeuw in Italië, kende in de 17de eeuw een grote bloei in heel Europa.

De paters miniemen vestigden zich in 1621-1622 in Geraardsbergen in de huidige Collegestraat naast de Sint-Kathelijnekapel, de kapel van het weversambacht. De eigenlijke vestiging kwam er in 1636. Zij bouwden in 1640 een nieuwe kerk in barokstijl, in 1641 ingewijd als de nieuwe kloosterkerk gewijd aan Sint-Catharina. Het klooster, traditioneel van opzet met een pandgang ten zuiden van de kloosterkerk omgeven door kloostervleugels van twee bouwlagen, wordt afgebeeld in het werk van A. Sanderus, Flandria Illustrata. De afgesloten voortuinen van kerk en klooster worden gescheiden door een haaks op het complex gelegen gebouw. Op een archieffoto van de gevel aan de straatkant, voor de verbouwing van het klooster in 1885, is het jaartal 1636 nog leesbaar in jaartalankers. Onder het Frans bewind werd het klooster afgeschaft en de gebouwen werden in 1797 verkocht aan de Gentse notaris De Graeve uit Gent, voor rekening van een wijnhandelaar uit Geraardsbergen. Oud-miniem Jan-Baptist Spitaels kon het klooster terugkopen en legateerde ze bij testament van 1810 in 1812 aan de kerkfabriek van Sint-Bartholomeus van Geraardsbergen. In het vroegere klooster werd een zondagsschool voor meisjes ingericht.

In 1823 gaf Willem I, koning der Nederlanden, de toelating om in het voormalige miniemenklooster een koninklijk stadscollege op te richten. Geraardsbergen werd aldus de vierde stad in Oost-Vlaanderen met een college, na Gent, Aalst en Oudenaarde. De kerkfabriek van Sint-Bartholomeus stelde het schoolgebouw ter beschikking van het stadsbestuur en voerde restauratiewerken uit. Een principaal, vijf leerkrachten en één bediende zouden instaan voor de school. De titel principaal als hoofd van het college komt enkel voor in de bisschoppelijke colleges van Oost- en West-Vlaanderen. Het college opende

zijn deuren op 4 mei 1824. Vanaf 1830 kwam het stadscollege onder bisschoppelijke controle. In 1850 werd het stadscollege overgedragen aan de bisschop van Gent, monseigneur

Delebecque, als bisschoppelijk college onder de nieuwe naam Sint-Catharinacollege, naar de patroonheilige van de kerk. De gebouwen bleven evenwel eigendom van de kerkfabriek.

De sterke stijging van het aantal leerlingen noodzaakte al snel uitbreidingswerken. Vanaf 1829 werd een tweede pandhof opgetrokken. Aan de westzijde (straat) en oostzijde (speelplaats) verrezen langgerekte gevels van twee bouwlagen en 17 traveeën met centraal een driehoekig fronton. Het oude kloosterpand werd omgevormd tot een recreatiezaal en met een glazen overkoepeling overdekt. De zaal werd in 1860 verfraaid met muurschilderingen met landkaarten van België, Europa, Azië en de wereld geschilderd door Pierre de Glas (tekenleraar) en Arnold de Castro. Ook de refter werd vermoedelijk door dezelfde kunstenaars verfraaid met muurschilderingen met landschapstaferelen.

In 1885 kocht de Gentse bisschop monseigneur Bracq het kloostercomplex over van de kerkfabriek, Louis Bert-de l'Arbre was toen de voorzitter van de kerkfabriek. De bisschop gaf opdracht aan de Gentse architect J. Haché om in samenwerking met Louis Bert-de l'Arbre en aannemer Van der Parre het kloostercomplex te verbouwen. Bij de ingebruikname van de vernieuwde collegegebouwen werd op 6 september 1886 een feestelijk banket in de feestzaal gehouden. De kloostervleugels geschikt rondom twee binnentuinen, waarvan één overdekt, werden met een bouwlaag verhoogd. De octogonale bedaking van de feestzaal werd vervangen door een glazen zadeldak. In de periode 1886-1892 werd het complex verder afgewerkt en de feestzaal werd door Louis Bert-de l'Arbre verfraaid met muurschilderingen in frescotechniek met de voorstellingen van scènes uit geschiedenis van Vlaanderen en 'De Verheerlijking van Christus'. In dezelfde periode restaureerde syntaxisleraar J.J. Roegiers de vier grote landkaarten van 1860. Voor het onderhoud van de school werd vanaf 1893 een beroep gedaan op de Zusters van de Heilige Engelen uit Lokeren.

In 1923 werd de vzw 'Bisschoppelijke Colleges en Gestichten van het rechterlijk arrondissement Audenaarde te Sottegem' opgericht die de eigendommen van de bisschoppelijke colleges Zottegem, Oudenaarde en Geraardsbergen beheerde, de inrichtende macht kwam in 1925 in handen van de vzw Bisschoppelijke schoolcommissie. In 1913 werd de hoofdingang vernieuwd en uitgebreid met spreekkamers. Op de plaats van de oude patronage werd na de Tweede Wereldoorlog een kloostervleugel voor de zusters gebouwd.

Ingrijpende wijzigingen aan de gebouwen van het college en het optrekken van nieuwe gebouwen vonden plaats in de jaren 1950. De toegang naar de klassen van de retorica en de poësis van uit de grote speelplaats werden vernieuwd in 1950, evenals de zuidelijk gelegen binnentuin. De recreatiezaal ruimte werd grondig verbouwd in 1954 door architect Germain Beerlandt (Mariakerke) en Hilaire De Boom (Sint-Niklaas), beiden familie van de principaal. Broeder Alfred van het Sint-Lucasinstituut trad op als raadgever, Broeder Alfred was directeur van Sint-Lucas in Gent van 1926 tot 1948 en van 1943 tot 1958 inspecteur-generaal van de Belgische Sint-Lucasscholen. De grote metalen overdekking verdween en er werd een pandhof gecreëerd. De nieuwe pandhof grijpt terug op de tradities van het klassieke kloosterpand en refereert aan het oude miniemenklooster. Op de begane grond werd een overdekte rondgang gemaakt rond een open binnentuin, op de bovenverdiepingen werden lokalen voor secretariaat en sanitair en klassen ingericht, en op de bovenste verdieping 14

kamers voor internen van retorica en poësis. De muurschilderingen met de landkaarten en 'De Verheerlijking van Christus' werden overschilderd, de historische taferelen werden

behouden in de nieuwe pandgangen en gerestaureerd.

Kort daar werd naar ontwerp van dezelfde architecten achter het koor van de kerk een nieuw schoolgebouw opgetrokken met vijf klassen en een studiezaal. Architect G. Beerlandt ontwierp in 1960 eveneens de nieuwe lagere school op de speelplaats, kant Wegvoeringstraat. In de daaropvolgende jaren komen nog verscheidene projecten tot stand onder architect Beerlandt. In 1974-1975 werd de zuidelijke binnenkoer overdekt en ingericht als refter. Tot 1964 was het Sint-Catharinacollege een jongensschool met één studierichting: een klassieke humaniora. Daarna werden meisjes toegelaten en werd het studieaanbod uitgebreid. In 1980 werd het internaat gesloten. In 1995 kwam er een fusie met het Technisch Instituut Maria-Jozef en kwamen er ook TSO- en BSO- studierichtingen in het aanbod. Tegenwoordig telt het college meer dan 1.000 leerlingen, twee campussen en zeventien studierichtingen.

Beschrijving

Het Sint-Catharinacollege bestaat uit oude collegegebouwen rondom een vierkante open binnenplaats en een overdekte binnenplaats met haakse zijvleugels aan de Collegestraat. Aan de noordkant grenst het college aan de bijbehorende kerk, door de miniemen gebouwd in de 17de eeuw. Zowel het collegegebouw als de kerk zijn voorzien van een voortuin, respectievelijk afgesloten door ijzeren hekwerk en door een bakstenen muur. Ten oosten en op de speelplaats, tot aan de Wegvoeringstraat, staan recentere schoolgebouwen.

Aan de Collegestraat wordt de voortuin begrensd wordt door een hoge geschilderde bakstenen muur, door lisenen met vaasbekroningen verdeeld in zeven traveeën. In de voortuin staan parallel met de straatmuur zeven linden, in de hoek met het ingangsbouw, is een Mariagrotje gebouwd.

Sint-Catharinakerk

De Sint-Catharinakerk springt even achteruit ten opzichte van de rooilijn met voortuin afgesloten door ijzeren hekwerk, met centraal het toegangshek. De plattegrond toont een basilicale driebeukige kerk van vijf traveeën en driezijdige sluiting en vierkantige toren ten zuidoosten. Het is een geschilderde baksteenbouw met veelvuldig gebruik van zandsteen. De barokke westgevel heeft zijn oorspronkelijk karakter in grote lijnen behouden. Het is een halsgevel met twee geledingen en drie traveeën. Er is gebruik gemaakt van zandsteen voor de plint, gevelafwerking in benedenverdieping, witte natuursteen voor de gevelafwerking van de bovenste geleding. De traveeën worden gemarkeerd door Toscaanse en Ionische pilasters, respectievelijk op de beneden- en bovenverdieping; de geledingen worden bekroond met een entablement; de middentravee onder groot driehoekig fronton. De geprofileerde rondboogpoort opgenomen in een rechthoekige omlijsting is bekroond door een driehoekig fronton versierd met het blazoen van de weversgilde. De rondboogvenster in elke zijtraveeën is opgenomen in geprofileerde rechthoekige omlijsting met fronton. De rechthoekig bovenvenster zijn gevat in een geprofileerde omlijsting met entablement en boogfronton. De zijgevels hebben rondboogvensters, ten zuiden gedicht. De middenbeuk heeft rondboogvormige bovenvensters. Er zijn smalle, hoge, rondboogvormige koorvensters tussen zandstenen lisenen. Een vierkante toren met mooie bekroning staat tegen de

zuidelijke koorgevel. Deze toren heeft drie geledingen met zandstenen hoekstenen, rondboogvensters in zandstenen vlakke omlijstingen met sleutel en imposten en bekroond

door een zandstenen kroonlijst op consoles. De houten torenbekroning bestaat uit een achzijdig klokkenverdieping met rondboogvormige openingen, kroonlijst op gesculpteerde kraagstukken; boven elkaar geplaatste klok en peer welke het gesmeed ijzeren kruis en haantje draagt.

Het interieur wordt overwelfd door middel van kruisgewelven voor beuken en koor, en half straalgewelf voor de koorsluiting. De beuken worden gescheiden door zandstenen rondbogen op zandstenen zuilen met ronde sokkel, kapiteel, vierkant dekblad, en op pilasters met lijstkapitelen.

Collegegebouwen

De bakstenen collegegebouwen en twee haaks ingeplante gebouwen naar de Collegestraat, onder leien bedaking, zijn ingeplant rondom twee binnentuinen, waarvan de zuidelijke overdekt. De gebouwen zijn opgetrokken in een eenvoudige sobere architectuur, maar stralen toch een monumentaliteit uit. Naar de straat toe is een haakse aanbouwen van twee bouwlagen onder afgesnuite zadeldaken (leien aanwezig). Het is een baksteenbouw met hoekstenen.

Het linker gebouw, het toegangsgebouw, is gedateerd 1913 en voorzien van de naam boven de poort "collegium sanctae Catharinae" in vergulde letters. De rondboogpoort is gevat in een geprofileerde omlijsting van arduin met sluitsteen en ingeschreven in een rechthoekige omlijsting met entablement, natuurstenen vensteromlijsting in bovenverdieping. De voetenschrapers zijn ingewerkt in de plint aan weerszij van de toegangsdeur. Aan linker zijgevel, uitziend op voortuin, is een vijfzijdig traptorentje onder vijfzijdige koepel aangebracht. Het rechter gebouw, het klooster van de zusters, laat een gedichte rondboogpoortzien in een geprofileerde omlijsting van arduin met sluitsteen, entablement, aan straatzijde. Erboven zien we een steekboogvenster in een omlijsting met druiplijst (simili-natuursteen). De kloostergebouw zijn vernieuwd in 1949.

De langgerekte gevel van het college uitziend op de ommuurde voortuin aan de Collegestraat vertoont een versoberde vrij vlakke architectuur met lijstgevel van drie bouwlagen (oorspronkelijk twee) en elf traveeën met vier middentraveeën onder fronton op gegroefde consoles. Het zijn verankerde bakstenen gevel met gecementeerde begane grond met schijnvoegen. De rechthoekige vensters hebben witgeschilderde roedeverdeling, in gecementeerde omlijstingen voor de middentraveeën. Het gepleisterd driehoekig fronton draagt een arduinen wapen en de leuze van monseigneur Henricus-Franciscus Bracq, bisschop van Gent van 1865 tot 1888, eigenaar van het college en opdrachtgever voor de uitbreidingswerken in de jaren 1880.

De achtergevel kijkt uit op de ruime speelplaats. Het is een gevel van drie bouwlagen in duidelijk afgelijnde registers en zeventien traveeën, met streng symmetrische ordonnantie met middenpartij van drie traveeën tussen geblokte hoekpilasters onder eenvoudig driehoekig fronton met wapen. Een tekening van 1829 toont het uitzicht van de kloostergebouw voor de verbouwingswerken van 1885: aanleunend bij de kerk, een onderkelderde vleugel van acht traveeën en twee bouwlagen met een traptravee toegankelijk via een dubbele steektrap, ten zuiden ervan aanleunende lagere

kloostergebouwen. Een afbeelding van 1843 toont een groot gebouw van zeventien traveeën en twee bouwlagen met een driehoekig fronton boven de drie middentraveeën. Het huidige

voorkomen is het resultaat van de uitbreiding met een derde bouwlaag in 1885. Het zadeldak heeft zes dakkapellen. Er is een vernieuwde breukstenen plint met zandstenen afzaat. De rechthoekige benedenvensters zijn gevat in gecementeerde omlijstingen en de licht getoogde bovenvensters hebben een houten roedeverdeling. Op borstwering tussen de bovenverdiepingen staat het geschilderd opschrift "collegium sanctae Catharinae". Rechts zien we een rechthoekige grote deur in een brede omlijsting van arduin met hol profiel, op neuten (18de eeuw), met een nieuwe dubbele steektrap. In de linker traveeën zijn afzonderlijke toegangen naar de klassen van de retorica en de poësis aangebracht in 1950: het zandstenen korfboogdeurtje naar de poësisklas is door middel van ankers gedateerd 1850 - 1950.

De bij de kerk aansluitende noordelijke binnentuin, het zogenaamde pand, is heraangelegd in 1954, bij de constructie van de nieuwe pandgangen onder leiding van de architecten Germain Beerlandt en Hilaire De Boom. De vernieuwde kloostergang getuigt van een eigentijdse kloosterarchitectuur met sterke referenties aan een traditioneel kloosterhof. De architectuur van de pandhof, opgetrokken uit bak- en natuursteen, wordt gemarkeerd door sterk ritmerende omlopende booggalerijen over twee bouwlagen met een sterk plastisch effect. Het concept van galerijen met rondbogen op arduinen zuilen rondom een beplante binnentuin sluit aan bij de historische kloosterpanden. Het kloosterpand is een representatief voorbeeld van het traditionalistische modernisme in de religieuze architectuur van het interbellum en de vroege naoorlogse periode. Deze strekking, die sterk onder invloed stond van de Nederlandse architect A.J. Kropholler, domineerde destijds het architectuuronderwijs aan Sint-Lucas Gent, waar beide architecten studeerden. In dit project werden de architecten Beerlandt en De Boom trouwens geadviseerd door Broeder Alfred van het Sint-Lucasinstituut als raadgever. Kropholler was in de jaren 1930 overigens meerdere keren in het instituut te gast. Kenmerken van deze sobere en pretentieloze architectuur zijn een rationele en eerlijke constructie, een formele eenvoud, een zakelijkheid, en een eigentijdse vormgeving geïnspireerd op vroegchristelijke en romaanse voorbeelden. De ingreep was er vermoedelijk op gericht binnen het gebouwencomplex de traditionele kloostertypologie op een authentieke en eigentijdse wijze te herstellen, met behoud van de bestaande muurschilderingen.

De vroegere kloosterhof uiterst zuidelijk, daterend van 1840 en vernieuwd in 1950, werd in 1974-75 overdekt en heringericht als refter.

In het interieur verwijst enkel nog een bewaard zandstenen korfboogdeurtje in de noordelijke pandgang aan de arduinen bordestrap naar de bovenverdieping, naar het 17de-eeuwse miniemenklooster. Het is vooral de resterende ornamentiek van de vroegere recreatiezaal, nu pandgangen, die het bijzondere belang van de school bepalen. Aanpalend ten zuiden van de kerk, pandhof met noord en zuidwanden voorzien van muurschilderingen van Louis Bert - de l'Arbre, aangebracht in frescotechniek met een dikke pleisterlaag en een dunne afwerkingslaag en met toevoeging van dierlijk haar.

De wanden stellen vier tijdvakken voor:

Ten noorden, scheidingsmuur met kerk, zogenaamd het Gallo-Romeins tijdvak, nl. het einde van de Romeinse overheersing met de overwinning van Ambiorix op de Romeinen nabij

Tongeren, en het Frankische tijdvak, met Clotildis en het doopsel van Clovis en Karel De Grote, heerser van het enige christelijke rijk, met zijn gevolg; deze wand heeft ook een

voorstelling van heiligen en de Heilige Amandus, als verbeelding van de kerstening in Vlaanderen.

Ten zuiden, de periodes van de kruistochten met voorstelling van onder andere de aanspoorders Pieter de Kluizenaar en de Heilige Bernardus, de Guldensporenslag met de zegevierende ridder Gwijde van Dampierre en voorstellingen van leden van het Habsburgse vorstenhuis, waaronder Maximiliaan van Oostenrijk en Maria van Bourgondië, Lodewijk van Maele en Philips De Goede. De voorstellingen uit het leven van de Frankische koningen en Karel De Grote symboliseren het ontstaan van het eerste West-Europese en christelijk geïnspireerd koninkrijk. In de rechter benedenhoek gedateerd "voltrokken op 12 augusti 't jaar OHIC 1890".

- DE MAEYER J. (red.) 1998: *De Sint-Lucasscholen en de neogotiek 1862 – 1914*, Leuven.
- PIETERAERENS M. & SCHREVER A. 2000: *Neogotisch Geraardsbergen, De realisaties van Louis Bert – de l' Arbre*, Gent.
- VAN BOCKSTAELE G., VANDEN HERREWEGEN A.-M., DE COCK L. e.a. 1990: *Van scholaster tot principaal, Het Sint-Catharinacollege van Geraardsbergen en zijn voorgeschiedenis (1437-1989)*, Geraardsbergen.
- VAN DE PERRE D. 2003: *Op de grens van twee werelden, Beeld van het architectuuronderwijs aan het Sint-Lucasinstituut te Gent in de periode 1919-1965/1974*, Gent.

Bron: Onroerend Erfgoed, digitaal beschermingsdossier 4.001/41018/103.1, Sint-Catharinacollege

Datum: 2015

De tekst wordt ter beschikking gesteld door: Agentschap Onroerend Erfgoed (AOE) (<https://id.erfgoed.net/auteurs/501>)

[Bekijk alle teksten \(/erfgoedobjecten/8415/teksten\)](/erfgoedobjecten/8415/teksten)

Aanvullende informatie

De ommuurde voortuin bestaat uit gazon met een diagonaal pad in betonnen straatstenen. Tegen de muur staat parallel met de Collegestraat een rij van zes gekandelaarde lindes. Meer centraal in de tuin staat nog een linde en een meerstammige taxus met een takvrije stam van 3m.

- OKKERSE S. 2020: *Sint-Catharinacollege en kerk. Beheersplan*, Oudenaarde (<https://id.erfgoed.net/plannen/1149> (<https://id.erfgoed.net/plannen/1149>)).

Auteurs: Verdurmen, Inge (<https://id.erfgoed.net/auteurs/198>)

Datum: 14-08-2025

De tekst wordt ter beschikking gesteld door: Agentschap Onroerend Erfgoed (AOE) (<https://id.erfgoed.net/auteurs/501>)

Relaties

Is deel van

Collegestraat (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/themas/1083>)

Je kan deze pagina citeren als:

INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2026: *Sint-Catharinacollege* [online],
<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/8415>
(<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/8415>) (geraadpleegd op 23 maart 2026).

Beheerder fiche: **Agentschap Onroerend Erfgoed**

Contact

Heb je een vraag of opmerking over deze fiche?
Meld het ons via het contactformulier (/contact?uri=<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/8415>).

Onroerenderfgoed.be is een officiële website van de Vlaamse overheid

uitgegeven door het agentschap Onroerend Erfgoed
(<https://www.onroerenderfgoed.be/>)

Agentschap
Onroerend
Erfgoed

Privacyverklaring

(<https://www.onroerenderfgoed.be/privacyverklaring>)

Juridische informatie

(<https://www.onroerenderfgoed.be/juridische-informatie>)

[\(/\)](#)

Inventaris

ERFGOEDOBJECT

Stadswoning

bouwkundig element

ID: 8416 URI: <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/8416> [Bekijk alle beelden in de beeldbank >](#)<https://beeldbank.onroenderfgoed.be/ir?sort=type&erfgoedobject=https://id.erfgoed>

Juridische gevolgen

- is aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed Stadswoning
(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/137699>)
Deze vaststelling is geldig sinds 20-06-2023
- is aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed Stadswoning
(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/53994>)
Deze vaststelling was geldig van 24-09-2009 tot 20-06-2023

Provincie

Oost-Vlaanderen

Gemeente

Geraardsbergen

Deelgemeente

Geraardsbergen

Straat

Collegestraat

Locatie

Collegestraat 13 (Geraardsbergen)

Nauwkeurigheid zone

Tot op 15m

Oppervlakte zone

142m²

Bewaringstoestand

Bewaard

Erfgoedwaarde

Aanwezig

Typologie: [hekken \(https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/185\)](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/185),
[stadswoningen \(https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/409\)](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/409)

Datering: [19de eeuw \(https://id.erfgoed.net/thesauri/dateringen/19\)](https://id.erfgoed.net/thesauri/dateringen/19)

[Inventarisatie bouwkundig erfgoed Geraardsbergen \(https://inventaris.onroerenderfgoed.be/gebeurtenissen/955\)](https://inventaris.onroerenderfgoed.be/gebeurtenissen/955) (geografische inventarisatie: van 01-01-1975 tot 31-12-1978)

Beschrijving

Eigenaardig diephuis van drie verdiepingen onder een afgesnuit zadeldak (kunstleien en pannen) vroeger afgedekt met een tentdak (?). Gecementeerde en beschilderde voorgevel, uit de 19de eeuw, met een smalle deurtravee en een bredere venstertravee, laatstgenoemde uitlopend op een puntgevel. Zijgevel gemarkeerd door banden van overhoekse baksteenfriezen. Zijtuin en ijzeren hek.

Bron: D'HUYVETTER C., DE LONGIE B. & EEMAN M. met medewerking van LINTERS A. 1978: *Inventaris van het cultuurbezit in België, Architectuur, Provincie Oost-Vlaanderen, Arrondissement Aalst*, Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen 5n1 (A-G), Brussel - Gent.

Auteurs: [d'Huyvetter, Clio \(https://id.erfgoed.net/auteurs/33\)](https://id.erfgoed.net/auteurs/33); [de Longie, Bea \(https://id.erfgoed.net/auteurs/34\)](https://id.erfgoed.net/auteurs/34); [Eeman, Michèle \(https://id.erfgoed.net/auteurs/35\)](https://id.erfgoed.net/auteurs/35)

Datum: 1978

De tekst wordt ter beschikking gesteld door: [Agentschap Onroerend Erfgoed \(AOE\) \(https://id.erfgoed.net/auteurs/501\)](https://id.erfgoed.net/auteurs/501)

Relaties

Is deel van

Collegestraat (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/themas/1083>)

Je kan deze pagina citeren als:

INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2026: *Stadswoning* [online],

<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/8416>

<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/8416> (geraadpleegd op 23 maart 2026).

Beheerder fiche: **Agentschap Onroerend Erfgoed**

Contact

Heb je een vraag of opmerking over deze fiche?
Meld het ons via het [contactformulier \(/contact?uri=https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/8416\)](/contact?uri=https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/8416).

Onroenderfgoed.be is een officiële website van de Vlaamse overheid

uitgegeven door [het agentschap Onroerend Erfgoed](https://www.onroenderfgoed.be/)
(<https://www.onroenderfgoed.be/>)

[Privacyverklaring](https://www.onroenderfgoed.be/privacyverklaring)
(<https://www.onroenderfgoed.be/privacyverklaring>)
[Juridische informatie](https://www.onroenderfgoed.be/juridische-informatie)
(<https://www.onroenderfgoed.be/juridische-informatie>)

Agentschap
Onroerend
Erfgoed

[\(/\)](#)

Inventaris

BESCHERMD MONUMENT

Sint-Catharinacollege: schip en koor Sint-Catharinakerk

beschermd monument van 12-06-1986 tot heden

ID: 9283 URI: <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/9283>

Besluiten

[Kerk Bisschoppelijk College Sint-Catharina \(https://id.erfgoed.net/besluiten/2149\)](https://id.erfgoed.net/besluiten/2149)

definitieve beschermingsbesluiten: 12-06-1986 ID: 2149

Rechtsgevolgen

i Meer informatie over de rechtsgevolgen van beschermingen vind je op [onze website \(https://www.onroerenderfgoed.be/de-gevolgen-van-een-bescherming\)](https://www.onroerenderfgoed.be/de-gevolgen-van-een-bescherming).

Provincie

Oost-Vlaanderen

Gemeente

Geraardsbergen

Deelgemeente

Geraardsbergen

Straat

Collegestraat

Locatie

Collegestraat 11 (Geraardsbergen)

Nauwkeurigheid zone

Tot op 15m

Oppervlakte zone

510m²

Beschermingsdossiers

4.01/41018/126.1

4.01/41018/177.1

DO000753

OO000872

Typologie: [kloosterkerken \(https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/242\)](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/242), [koren \(https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/1769\)](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/1769), [schepen \(gebouwonderdelen\) \(https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/1770\)](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/1770)

Datering: [tweede kwart 17de eeuw \(https://id.erfgoed.net/thesauri/dateringen/1051\)](https://id.erfgoed.net/thesauri/dateringen/1051)

Stijl: [barok \(https://id.erfgoed.net/thesauri/stijlen_en_culturen/7\)](https://id.erfgoed.net/thesauri/stijlen_en_culturen/7)

[Project beschermingsdatabank 2013-2016](https://inventaris.onroerenderfgoed.be/gebeurtenissen/1028)

(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/gebeurtenissen/1028>) (beschermingen: van 01-01-2013 tot 30-06-2016)

Beschrijving

Het schip en koor van de Sint-Catharinakerk van het miniemenklooster, later het Bisschoppelijk College, zijn beschermd als monument als uitbreiding van de bestaande bescherming als monument van de voorgevel en de toren.

Waarden

De kerk van het Bisschoppelijk College Sint-Catharina (uitbreiding met schip en koor) is beschermd als monument omwille van het algemeen belang gevormd door de:

historische waarde

Aanduiding van

Is de gedeeltelijke bescherming van

Sint-Catharinacollege

(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/8415>)

Collegestraat 11, Wegvoeringstraat 14 (Geraardsbergen)

In het voormalige miniemenklooster werd in 1823 het koninklijk stadscollege ondergebracht, later het Bisschoppelijk College of Sint-Catharinacollege. In 1885 werden de bestaande kloostergebouwen verbouwd in neogotische stijl. Ommuurde voortuin met zes gekandelaarde lindes.

Je kan deze pagina citeren als:

INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2026: *Sint-Catharinacollege: schip en koor Sint-Catharinakerk* [online], <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/9283> (<https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/9283>) (geraadpleegd op 23 maart 2026).

Beheerder fiche: **Agentschap Onroerend Erfgoed**

Contact

Heb je een vraag of opmerking over deze fiche? [Meld het ons via het contactformulier \(/contact?\)](#)

Onroerenderfgoed.be is een officiële website van de Vlaamse overheid

uitgegeven door [het agentschap Onroerend Erfgoed](https://www.onroerenderfgoed.be/)
(<https://www.onroerenderfgoed.be/>)

[Privacyverklaring](https://www.onroerenderfgoed.be/privacyverklaring)

(<https://www.onroerenderfgoed.be/privacyverklaring>)

[Juridische informatie](https://www.onroerenderfgoed.be/juridische-informatie)

(<https://www.onroerenderfgoed.be/juridische-informatie>)

Agentschap
Onroerend
Erfgoed

[\(/\)](#)

Inventaris

BESCHERMD MONUMENT

Sint-Catharinacollege: hoofdgebouw met binnenplaats, voortuin en afsluitingsmuur en voortuin kerk met ijzeren hekwerk

beschermd monument van 13-03-2013 tot heden

ID: 9377 URI: <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/9377>

Besluiten

Sint-Catharinacollege: hoofdgebouw met binnenplaats, voortuin, muur en voortuin van kerk (<https://id.erfgoed.net/besluiten/5151>)

definitieve beschermingsbesluiten: 13-03-2013 ID: 5151

Rechtsgevolgen

i Meer informatie over de rechtsgevolgen van beschermingen vind je op onze website (<https://www.onroerenderfgoed.be/de-gevolgen-van-een-bescherming>).

Provincie

Oost-Vlaanderen

Gemeente

Geraardsbergen

Deelgemeente

Geraardsbergen

Straat

Collegestraat

Locatie

Collegestraat 11 (Geraardsbergen)

Nauwkeurigheid zone

Tot op 15m

Oppervlakte zone

2 349m²

Beschermingsdossiers

4.001/41018/103.1

4.01/41018/231.1

Typologie: binnenplaatsen (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/2089>), gebouwen voor secundair onderwijs (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/152>), hekken (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/185>), kloosters (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/243>), omheiningsmuren (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/317>),

tuinen (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/1603>)

Datering: [eerste kwart 19de eeuw \(https://id.erfgoed.net/thesauri/dateringen/1062\)](https://id.erfgoed.net/thesauri/dateringen/1062),
[tweede kwart 17de eeuw \(https://id.erfgoed.net/thesauri/dateringen/1051\)](https://id.erfgoed.net/thesauri/dateringen/1051),
[vierde kwart 19de eeuw \(https://id.erfgoed.net/thesauri/dateringen/1066\)](https://id.erfgoed.net/thesauri/dateringen/1066)

Stijl: [neogotiek \(https://id.erfgoed.net/thesauri/stijlen_en_culturen/13\)](https://id.erfgoed.net/thesauri/stijlen_en_culturen/13)

[Bert-de l'Arbre, Louis Benjamin \(https://inventaris.onroerendergoed.be/personen/307\)](https://inventaris.onroerendergoed.be/personen/307)
(Ontwerper)

[Project beschermingsdatabank 2013-2016 \(https://inventaris.onroerendergoed.be/gebeurtenissen/1028\)](https://inventaris.onroerendergoed.be/gebeurtenissen/1028) (beschermingen: van 01-01-2013 tot 30-06-2016)

Beschrijving

De bescherming van het Sint-Catharinacollege, vroeger miniemenklooster en later Bischoppelijk College, omvat het hoofdgebouw met binnenplaats, voortuin en afsluitingsmuur en voortuin van de kerk met ijzeren hekwerk.

Waarden

Het hoofdgebouw van het Sint-Catharinacollege met binnenplaats, voortuin en afsluitingsmuur, en voortuin van de kerk met ijzeren hekwerk zijn beschermd als monument omwille van het algemeen belang gevormd door de:

artistieke waarde

Het college omvat een vertegenwoordiger van het werk Louis Bert - de l' Arbre, een prominent figuur voor de late neogotiek in Geraardsbergen. In de iconografie van de begaafde kunstenaar neemt het college een bijzondere plaats in. De decoratie van de vroegere speelzaal getuigt in een persoonlijke interpretatie van de neogotiek van een grote expressiviteit.

De muurschilderingen in de pandgangen verbeelden scènes uit de zogenaamde 'vaderlandse geschiedenis', meer bepaald de christelijke middeleeuwen met kerstening en kruistochten. De voorstellingen uit het leven van de Frankische koningen en Karel De Grote symboliseren het ontstaan van het eerste West-Europese en christelijk geïnspireerd koninkrijk.

De rijk vormgegeven en kleurrijke muurschilderingen in frescotechniek, aangebracht circa 1890 door Louis Bert - de l' Arbre, vertonen hoogstaande esthetische kwaliteiten. De sterk symbolisch geladen schilderijen met zorgvuldige detaillering sluiten in stilistisch opzicht aan bij de neogotische schilderkunst uit de tweede helft van de 19de eeuw.

historische waarde

historische waarde

in casu *architectuurhistorische waarde* :

sociaal-culturele waarde

Aanduiding van

Is de gedeeltelijke bescherming van

Sint-Catharinacollege

(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/8415>)

Collegestraat 11, Wegvoeringstraat 14 (Geraardsbergen)

In het voormalige miniemenklooster werd in 1823 het koninklijk stadscollege ondergebracht, later het Bischoppelijk College of Sint-Catharinacollege. In 1885 werden de bestaande kloostergebouwen verbouwd in neogotische stijl. Ommuurde voortuin met zes gekandelaarde lindes.

Je kan deze pagina citeren als:

INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2026: *Sint-Catharinacollege: hoofdgebouw met binnenplaats, voortuin en afsluitingsmuur en voortuin kerk met ijzeren hekwerk* [online], <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/9377> (<https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/9377>) (geraadpleegd op 23 maart 2026).

Beheerder fiche: **Agentschap Onroerend Erfgoed**

Contact

Heb je een vraag of opmerking over deze fiche? [Meld het ons via het contactformulier \(/contact?uri=https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/9377\)](#).

Onroerenderfgoed.be is een officiële website van de Vlaamse overheid

uitgegeven door [het agentschap Onroerend Erfgoed](#) (<https://www.onroerenderfgoed.be/>)

[Privacyverklaring](#)
(<https://www.onroerenderfgoed.be/privacyverklaring>)

[Juridische informatie](#)
(<https://www.onroerenderfgoed.be/juridische-informatie>)

Agentschap
Onroerend
Erfgoed